

DECYZJA Nr 18/2014

Działając na podstawie art. 25 ust.1 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975 ze zm.) w związku z art.25 ust. 3 pkt 1 lit. c w/w ustawy oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 267),

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej:

po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wymierza przedsiębiorcy: **Małgorzacie Jankowskiej, Przedsiębiorstwo Wielobranżowe, „SORTIS”, 45-056 Opole, ul. A. Końskiego 33/39, NIP 754-245-45-28** karę pieniężną **w wysokości 600,00 złotych** (słownie złotych: sześćset złotych 00/100) z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułu spożywczego o nazwie „Chipsy jabłkowe z cynamonem BIO BOJEK” a'60 g, oznaczone: najlepiej spożyć przed: 05.10.2014r. Przedmiotowy produkt wyprodukowany przez **P.P.H.U., Bojek R. i Cz.” Jacentów 3, 27-580 Sadowie** nie odpowiadał jakości handlowej określonej w przepisach prawa żywnościowego w zakresie oznakowania zawartych w:

- ▲ art. 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz. Urz. UE z 2007r. L Nr 189 s. 1 z późn. zm.) - z uwagi na zastosowanie terminu i znaku graficznego sugerującego ekologiczne pochodzenie produktu.
- ▲ rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie dodatków do żywności (Dz. Urz. UE. L z 2008 r Nr 354 s. 16 z późn. zm) oraz rozporządzeniu Komisji nr 1129/2011 z dnia 11 listopada 2011 r. zmieniające załącznik II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego Rady (WE) nr 1333/2008 poprzez ustanowienie unijnego wykazu dodatków do żywności - z uwagi na fakt umieszczenia na opakowaniu informacji o treści „bez barwników” która sugeruje, że produkt posiada szczególne właściwości, podczas gdy do tego rodzaju owoców suszonych nie dodaje się barwników.
- ▲ art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (tekst jednolity z 2005 Dz. U. r Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), w związku z art. 47 ust. 4 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 roku o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity z 2010 r. Dz. U. Nr 136, poz. 914 z późn. zm.) - z uwagi na brak zamieszczonej informacji o postaci środka spożywczego,
- ▲ § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz. U. Nr 137, poz. 966 z późn. zm.) - z uwagi na fakt, że na opakowaniu środka spożywczego stwierdzono brak podanej ilości zawartości cynamonu.

Uzasadnienie:

W dniach 29-31.10 i 06.11.2013r. inspektorzy reprezentujący Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (zwanego dalej: *Wojewódzkim Inspektorem*) przeprowadzili kontrolę w sklepie „Eko Smaki” należącym do Małgorzaty Jankowskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „SORTIS”

ul. Kośnego 33/39, 45-056 Opole, (zwanej dalej: *stroną*). Kontrolę przeprowadzono na podstawie:

- art. 3 ust. 1, 2, 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L z. 2004 r., Nr 165, s. 1),
- art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych (tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577, ze zm.), (zwanej dalej: *ustawą o jakości handlowej*),
- art. 3 ust. 1 pkt 1, 2 i 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (tekst jednolity z 2011 r. Dz. U. z 2011 r., poz. 2148), (zwanej dalej: *ustawą o Inspekcji*).

W oparciu o zebrany w toku kontroli materiał dowodowy *Wojewódzki Inspektor* uznał za zasadne wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia *stronie* kary pieniężnej za wprowadzenie do obrotu artykułu rolno – spożywczego, który nie odpowiada postanowieniom art. 25 ust. 1 pkt 5 lit. b o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975 ze zm.), (*ustawą o rolnictwie ekologicznym*).

W dniu 29 stycznia 2014r. *Wojewódzki Inspektor* zawiadomił *stronę* o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego. *Strona* została także poinformowana, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, przysługuje jej na podstawie art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszenia żądań. Mając na uwadze, iż ciągłość postępowania administracyjnego jest istotnym czynnikiem zapewniającym możliwość rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej w granicach obowiązujących terminów, a prawo strony do dysponowania postępowaniem administracyjnym jest ograniczone, *Wojewódzki Inspektor* wyznaczył *stronie* 10 - dniowy termin do zapoznania się z dowodami zebranymi w sprawie, liczony od dnia doręczenia pisma o wszczęciu postępowania administracyjnego. *Strona* w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w dniu 21.02.2014r. poinformowała, że jest małym przedsiębiorcą.

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej ustalił i stwierdził co następuje:

Strona jest przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, która w należącym do niej sklepie wprowadziła do obrotu 1 partię artykułu spożywczego o nazwie „Chipsy jabłkowe z cynamonem BIO BOJEK” a'60 g, który nie odpowiada jakości handlowej określonej w przepisach prawa żywnościowego w zakresie oznakowania.

Ustawa o rolnictwie ekologicznym w art. 25 ust. 1 pkt 5 lit. b stanowi, że osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która wprowadza do obrotu produkt, który został oznakowany jako produkt rolnictwa ekologicznego z naruszeniem art. 23-26 rozporządzenia nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej, i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz. Urz. UE. L z. 2007 r., Nr 189s. 1 z późn. zm.), (zwanego dalej: *rozporządzeniem nr 834/2007*) podlega karze pieniężnej w wysokości do 200% korzyści majątkowej uzyskanej lub którą mogłaby uzyskać za wprowadzone do obrotu produkty, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustawa o rolnictwie ekologicznym nie definiuje terminu „wprowadzenia do obrotu”. W art. 2 pkt 8 lit. b zawiera jedynie odesłanie do definicji obrotu zawartej w art. 3 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności, (Dz. Urz. UE z 2002 L Nr 31, s.1 ze zm.) (zwanego dalej: *rozporządzeniem*

nr 178/2002), który stanowi, że „wprowadzenie na rynek” oznacza posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania.

W myśl art. 17 ust. 1 *rozporządzenia nr 178/2002* - podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Mając na uwadze treść art. 3 pkt 8 i art. 17 ust. 1 *rozporządzenia nr 178/2002* oraz art. 3 pkt 4 *ustawy o jakości handlowej* należy więc uznać, że w świetle prawa żywnościowego pojęcie wprowadzania do obrotu dotyczy każdego jego etapu, nie jest zawężone jedynie do pierwszego wprowadzenia na rynek i oznacza odpłatne bądź wolne od opłat udostępnianie osobom trzecim produktu żywnościowego.

Zgodnie z art. 16 *rozporządzenia nr 178/2002* etykietowanie, reklama i prezentacja żywności lub pasz, z uwzględnieniem ich kształtu, wyglądu lub opakowania, używanych opakowań, sposobu ułożenia i miejsca wystawienia oraz informacji udostępnionych na ich temat w jakikolwiek sposób, nie może wprowadzać konsumentów w błąd.

Art. 23 ust. 1 *rozporządzenia nr 834/2007* stanowi, iż produkt opatrzony jest terminem odnoszącym się do ekologicznej metody produkcji, jeżeli przy znakowaniu, w materiałach reklamowych lub dokumentach handlowych taki produkt, jego składniki lub materiały paszowe opisywane są za pomocą terminów sugerujących nabywcy, że produkt ten, jego składnik lub materiały paszowe zostały uzyskane zgodnie z przepisami dotyczącymi produkcji i znakowania produktów ekologicznych. Terminy jak np. „bio” „eko” sugerują ekologiczne pochodzenie produktu, używane samodzielnie lub łącznie, mogą być stosowane na terenie Wspólnoty i we wszystkich językach Wspólnoty w znakowaniu i reklamie produktu, który spełnia wymogi określone na mocy *rozporządzenia nr 834/2007*. Przy znakowaniu i w reklamie żywych lub nieprzetworzonych produktów rolnych można stosować terminy odnoszące się do ekologicznej metody produkcji wyłącznie wtedy, gdy wszystkie składniki tego produktu również zostały wyprodukowane zgodnie z wymogami określonymi w *rozporządzeniu nr 834/2007*. Zgodnie z art. 23 ust. 2 niniejszego *rozporządzenia* terminy, o których mowa w ust. 1, nie są stosowane na terenie Wspólnoty i w żadnym z języków Wspólnoty w znakowaniu, reklamie i dokumentacji handlowych produktu, który nie spełnia wymogów dotyczących produktów ekologicznych, chyba że nie są używane w odniesieniu do produktów rolnych w żywności lub paszy lub wyraźnie w żaden sposób nie łączą się z produkcją ekologiczną. Ponadto w znakowaniu produktów konwencjonalnych nie stosuje się żadnych terminów, w tym terminów stosowanych w znakach towarowych, ani praktyk używanych w znakowaniu lub reklamie mogących wprowadzić w błąd konsumenta poprzez sugerowanie, że produkt lub jego składniki są pochodzenia ekologicznego a tym samym spełniają wymogi *rozporządzenia nr 834/2007*.

Przedmiotowy artykuł spożywczy „Chipsy jabłkowe z cynamonem BIO BOJEK” nie spełnia wymogów dotyczących znakowania produktów ekologicznych określonych w art. 23 ust. 4 lit. a *rozporządzenia 834/2007*. Zgodnie z w/w przepisem w odniesieniu do żywności przetworzonej, można stosować terminy sugerujące ekologiczne pochodzenie produktu (jak „bio”, „eko”) pod warunkiem, że żywność ta spełnia wymogi dotyczące przetworzonej żywności ekologicznej oraz co najmniej 95% masy składników pochodzenia rolniczego stanowią składniki ekologiczne. Strona nie przedłożyła dokumentów potwierdzających, że przedmiotowy artykuł spożywczy został wytworzony ekologicznymi metodami produkcji, bądź użyte w nim składniki stanowią w 95% składniki ekologiczne.

Zgodnie z art. 2 pkt 1 *ustawy o jakości handlowej* nazwa środka spożywczego powinna odpowiadać wymaganiom określonym w art. 47 ust. 4 *ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 roku o bezpieczeństwie żywności i żywienia* (tekst jednolity z 2010 r. Dz. U. Nr 136, poz. 914 z późn. zm.). Powołany artykuł statuuje, że nazwie powinny towarzyszyć informacje dotyczące postaci środka spożywczego lub procesów technologicznych stosowanych w produkcji, w szczególności, określające, czy jest to środek spożywczy sproszkowany, liofilizowany, głęboko mrożony, zagęszczony, wędzony. Wskazane jest to aby umożliwić konsumentowi rozpoznanie rodzaju środka spożywczego i odróżnienie go od innych produktów.

Mając na uwadze ustalenia kontroli oraz treść przytoczonych przepisów *Wojewódzki Inspektor* uznał, iż strona jest odpowiedzialna za wprowadzenie do obrotu niewłaściwej jakości

1

środka spożywczego, a naruszenie przepisów żywnościowych, których się dopuściła jest na tyle istotne, że koniecznym jest nałożenie kary pieniężnej.

Mając na uwadze treść wyżej przytoczonych przepisów Wojewódzki Inspektor uznał, że zachowanie strony wypełniło znamiona czynu, o którym mowa w art. 25 ust.1 pkt 5 lit. b ustawy o rolnictwie ekologicznym, a naruszenie jest na tyle istotne, że koniecznym jest nałożenie kary pieniężnej. Zgodnie art. 26 ust. 1 ustawy o rolnictwie ekologicznym ustalając wysokość kary Wojewódzki Inspektor uwzględnił stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu dokonującego naruszenia i wielkość jego obrotów.

Stopień szkodliwości czynu Wojewódzki Inspektor ocenił jako wysoki, ponieważ wprowadzenie do obrotu artykułu rolno-spożywczego wyprodukowanego z surowców pozyskanych konwencjonalnymi metodami produkcji, a oznakowanego w sposób sugerujący jego pochodzenie z ekologicznych upraw wprowadzało konsumentów w błąd i w istotnym stopniu naruszało ich interesy, a tym samym uniemożliwiało im dokonanie świadomego wyboru. Przepisy art. 8 rozporządzenia nr 178/2002 stanowią, iż prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością.

Stopień zawinienia w przypadku wprowadzenia do obrotu produktu nieodpowiadającego jakości handlowej deklarowanej na opakowaniu, Wojewódzki Inspektor ocenił jako **średni**. Faktem jest, że wady powstały na etapie produkcji środka spożywczego. Strona była nabywcą gotowych towarów, a nie ich producentem i nawet przy zachowaniu szczególnej staranności w ramach prowadzonej działalności handlowej nie miała wpływu na jakość kwestionowanego towaru i sposób jego oznakowania. Niemniej jednak w ocenie Wojewódzkiego Inspektora strona jako profesjonalista zajmujący się obrotem środkami spożywczymi, a tym bardziej prowadząc specjalistyczny sklep z artykułami EKO i BIO, powinna znać obowiązujące w tym zakresie przepisy i stosować je odpowiednio. Konsument ma prawo oczekiwać od sprzedającego zachowania wysokiego standardu w zakresie weryfikacji sprzedawanych przez niego produktów. Winę strony należy oceniać w kontekście niedołożenia wystarczających starań, mających na celu zapobieżenie nieprawidłowości dotyczących zakwestionowanego produktu. Obowiązek zapewnienia zgodności artykułów rolno-spożywczych z wymaganiami prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej spoczywa na każdym podmiocie działającym na rynku spożywczym, także na etapie handlu detalicznego. Zatem strona, jako przedsiębiorca mający duży udział w rynku obrotu artykułami rolno-spożywczymi, powinna dołożyć wszelkich starań przy doborze producentów, od których nabywa towary, w celu zabezpieczenia interesów konsumentów.

Oceniając **zakres naruszenia** Wojewódzki Inspektor uznał, że wprowadzenie do obrotu artykułu spożywczego o nazwie zawierającej na opakowaniach termin związany z produkcją ekologiczną z naruszeniem postanowień art. 23 ust. 4 lit. a rozporządzenia nr 834/2007 jest pomimo braku podstaw faktycznych do stosowania tego typu deklaracji stanowi niedopełnienie obowiązku zapewnienia zgodności oferowanych towarów z wymaganiami polskiego jak i europejskiego prawa.

Przesłanka odwołująca się do **dotychczasowej działalności podmiotu** działającego na rynku artykułów rolno – spożywczych wymaga dostosowania sankcji do konkretnego przedsiębiorcy. Ocena ta wykonywana jest w aspekcie relacji pomiędzy Wojewódzkim Inspektorem a podmiotem podlegającym ukaraniu. Ponadto odnosi się ona jedynie do aktywności przedsiębiorcy na rynku artykułów rolno – spożywczych i jak poprzednie ma charakter stopniowalny. W aspekcie rozpatrywanej sprawy, Wojewódzki Inspektor uznał, że przebieg dotychczasowej działalności strony nie stanowi okoliczności zaostrzającej wymiar kary, gdyż jest to pierwsze stwierdzone przez Wojewódzkiego Inspektora naruszenie przez stronę wymagań w zakresie jakości handlowej.

Ostatnią z przesłanek jest wielkość obrotów strony, na podstawie których podmiot możemy zaliczyć do grupy „mikroprzedsiębiorców”. Podstawę klasyfikacji stanowi ustawa z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity z 2013r. Dz. U. Nr 672 ze zm.), zgodnie z którą za „mikroprzedsiębiorcę, w myśl art. 104, uważa się przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych: zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz osiągnął roczny obrót netto ze s

równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczył równowartości w złotych 2 milionów euro.

Zgodnie z treścią art. 55 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzonych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L z.2004r.Nr. 165, s.1 z późn. zm.) w związku z art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) Nr 178/2002 sankcje karne za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

Biorąc pod uwagę oświadczenia strony dotyczące skali prowadzonego przedsiębiorstwa oraz obrotów osiągniętych przez nią w 2012 roku, Wojewódzki Inspektor stwierdził, iż kara w kwocie określonej w sentencji decyzji mieści się w ustawowo wyznaczonych granicach, jest adekwatna do stwierdzonych naruszeń, a także spełnia swój skutek prewencyjny, mimo iż nałożono ją w minimalnej, dopuszczalnej prawem, wysokości.

W związku z powyższym Wojewódzki Inspektor **orzekł jak w sentencji.**

Na podstawie art. 26 ust. 2 i 3 ustawy o rolnictwie ekologicznym karę pieniężną stanowiącą dochód budżetu państwa przedsiębiorca Małgorzata Jankowskiej, Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „SORTIS” ul. Koźnego 33/39, 45-056 Opole powinien wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu numer **39 1010 1401 0013 4222 3100 0000** NBP Oddział Okręgowy Opole w terminie **30 dni** od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna.

z up. Opolskiego Wojewódzkiego
Inspektora Inspekcji Handlowej

Anna Lubańska
Naczelnik Wydziału Ochrony Konsumentów

Opolski Wojewódzki
Inspektor Inspekcji Handlowej

Pouczenie:

- Na podstawie art. 127 §1 i 2 oraz art. 129 §1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego od decyzji przysługuje stronie odwołanie w terminie 14 dni do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie ul. Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa za pośrednictwem Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, ul. 1 Maja 1, 45-068 Opole.
- Zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy o rolnictwie ekologicznym w zakresie nieuregulowanym w ustawie, do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tekst jednolity z 2012r. Dz. U. poz.749 ze zm.).
- Zgodnie z art. 16 § 1 Kpa decyzja ostateczna to decyzja od której nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji.
- Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

Otrzymują:

- ▲ Małgorzata Jankowska
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „SORTIS”
ul. Koźnego 33/39
45-056 Opole
- ▲ BA w/m
- ▲ a/a